

Ks. Paweł Pietrusiak

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI WYŻSZEGO
SEMINARIUM DUCHOWNEGO W RZESZOWIE
W ROKU AKADEMICKIM 1998/99**

Studia filozoficzno-teologiczne i formację duchową w roku akademickim 1998/99 w Wyższym Seminarium Duchowym w Rzeszowie rozpoczęło łącznie na sześciu rocznikach 141 alumnów, z czego 28 na roku pierwszym. Praca wychowawcza skupiała się wokół czterech wymiarów formacji, wskazanych przez dokumenty Kościoła: duchowej, intelektualnej, duszpasterskiej i ludzkiej.

1. Formacja duchowa

Formacja duchowa, której podporządkowane były inne wymiary formacyjne, skupiała się wokół słów św. Piotra Apostoła: *Panie, oto poszliśmy za Tobą* (por. Mt 19,27). Składały się na nią codzienne i okresowe modlitwy i ćwiczenia ascetyczne zalecane przez *Regulę życia WSD w Rzeszowie*. Szczególnie intensywnym momentem duchowej formacji był czas rekolekcji. W dniach 18-24 października jesienne rekolekcje dla roczników od I do V przeprowadził o. Kazimierz Maniecki, OSPPE z Jasnej Góry. W tym samym czasie odbywały się rekolekcje przed diakonatem dla alumnów kursu VI. Prowadził je ks. Władysław Jagustyn. 24 października 1998 r. w katedrze rzeszowskiej J.E. ks. bp Kazimierz Górny udzielił święceń diakonatu osiemnastu alumnom naszego Seminarium.

Rekolekcje wielkopostne w dniach od 14 do 18 marca 1999 r. przeprowadził Ojciec Duchowny WSD w Przemyślu, ks. dr Marek Pieńkowski. Po

ich zakończeniu ks. bp Edward Białogłowski w kaplicy seminaryjnej udzielił 20 klerykom posługi lektoratu i 22 klerykom posługi akolitu.

Ważnym elementem formacji duchowej były comiesięczne dni skupienia dla kleryków. W dniach 26-27 września prowadził go ks. rektor Wiesław Szurek. Listopadowy dzień skupienia poprowadził ks. kan. Franciszek Dziedzic, dyrektor Muzeum Diecezjalnego w Rzeszowie. Maryjna refleksja podczas Nowenny przed Uroczystością Niepokalanego Poczęcia NMP to dzieło ks. dra A. Pękali, kapelana Sióstr Służebniczek w Dębicy. 7 grudnia, w wigilię Uroczystości, klerycy III roku przyjęli sutannę z rąk ks. bpa Edwarda Białogłowskiego. Pierwszy dzień skupienia w 1999 r. przeprowadził 3 stycznia ks. dr Dariusz Trojnar. W lutym dniowi skupienia przewodniczył Ojciec Duchowny Stanisław Mazur. Podczas Mszy św. na zakończenie dnia skupienia Ks. Rektor wręczył diakonom aplikaty, kierujące ich na praktyki diakańskie do diecezji. W niedzielę Wielkiego Postu ks. dr Piotr Steczkowski z Sądu Biskupiego w Rzeszowie, głosił pasyjne rozważania podczas nabożeństwa Gorzkich Żali. Kwietniowy dzień skupienia poprowadził ks. Jan Gwałbert Dąbał, dyrektor Katolickiego Radia FARA w Krośnie. W maju dzień skupienia poprowadził ks. dr Janusz Podlaszczak, zaś ostatni przedwakacyjny dzień skupienia to konferencje Księży Przełożonych naszego Seminarium. Dnia 13 maja 1999 r. w katedrze rzeszowskiej ks. bp Kazimierz Górny udzielił święceń kapłańskich 18 diakonom.

Niezwykle donośnym wydarzeniem ubiegłorocznego roku formacji była VII Pielgrzymka do Polski Ojca Świętego Jana Pawła II. Cała wspólnota seminaryjna uczestniczyła w Eucharystii w Sandomierzu, a klerycy kursów II, IV i V uczestniczyli we Mszy św. na Błoniach w Krakowie.

Wspólnota seminaryjna wzięła także udział w Ogólnopolskiej Pielgrzymce Wyższych Seminariów Duchownych na Jasną Górę w dniu 29 kwietnia 1999 r. W spotkaniu w Częstochowie brał udział J. Em. ks. kard. Pio Laghi, Prefekt Watykańskiej Kongregacji ds. Wychowania Katolickiego.

Warto odnotować, że jednym z elementów duchowo - duszpasterskiej formacji alumnów był ich udział w pozaseminaryjnych uroczystościach kościelnych. Trzeba tu wspomnieć uczestnictwo w fatimskich nabożeństwach w katedrze, w uroczystych obchodach Jubileuszu 20-lecia Pontyfikatu Jana Pawła II, w żałobnych uroczystościach Dnia Zadusznego na starym cmentarzu przy ul. Targowej, w liturgicznych obchodach wspomnienia bł. Józefa Sebastiana Pelczara, w Drodze Krzyżowej po ulicach miasta Rzeszowa, o uczestnictwie w uroczystych celebracjach Wielkiego Tygodnia w katedrze.

W ciągu roku odbyły się także dwa dni skupienia dla rodziców alumnów: w listopadzie dla rodziców kleryków z I kursu, zaś w kwietniu dla rodziców diakonów.

Cały trud pracy związany z duchową formacją alumnów naszego Seminarium to głównie dzieło Ojca Duchownego ks. dra Stanisława Mazura.

2. Formacja intelektualna

Dnia 27 października w katedrze rzeszowskiej odbyła się uroczysta inauguracja roku akademickiego rzeszowskich uczelni, w której uczestniczyło również Seminarium Duchowne. Mszy św. przewodniczył i homilię wygłosił ks. abp Józef Michalik.

Nad intelektualną formacją alumnów czuwało grono Księży Profesorów i świeckich wykładowców mianowanych przez Księdza Biskupa Ordynariusza w liczbie 39. W zeszłym roku w skład grona profesorskiego weszli trzej nowi wykładowcy: ks. dr Janusz Podlaszczak (teologia dogmatyczna), ks. dr Paweł Pietrusiak (teologia dogmatyczna, patrologia i język włoski) i ks. Bogusław Przeklasa (psychologia).

Dydaktyczna działalność Seminarium była możliwa dzięki stałej trosce Księdza Biskupa Ordynariusza o specjalistyczne kształcenie kapłanów oraz dzięki pomocy Księży Profesorów z sąsiednich diecezji: z Tarnowa i z Przemysła, a także dobrej wzajemnej współpracy Seminarium Duchownego z uczelniami świeckimi w Rzeszowie.

Oprócz wykładów alumni uczestniczyli w seminariach naukowych (19), gdzie pod kierunkiem Księży Profesorów przygotowywali prace magisterskie. Prowadzone były lektoraty z języków angielskiego, niemieckiego, francuskiego i włoskiego. Systematyczną pracę naukową uzupełniały wykłady zaproszonych gości oraz sympozja, konferencje i spotkania naukowe. Warto tu wspomnieć wykład ks. prof. dra hab. A. Maryniarczyka z KUL pod tytułem *Rewolucyjność i aktualność myśli Tomaszowej w filozofii i teologii* oraz Sympozjum na temat encykliki Jana Pawła II *Fides et ratio* zorganizowane wspólnie przez WSD, Studium Filozofii Klasycznej im. św. Tomasza z Akwinu przy Dominikańskim Duszpasterstwie Akademickim w Rzeszowie i przez Zakład Nauk Humanistycznych Politechniki Rzeszowskiej. Podczas sympozjum referaty wygłosili o. prof. dr hab. M.A. Krąpiec, o. prof. dr hab. J.A. Kłoczowski oraz ks. prof. dr hab. M. Rusecki. Dnia 24 kwietnia odbyło się natomiast sympozjum katechetyczne na temat *Mass media w katechezie*, w którym uczestniczyła cała wspólnota seminaryjna.

Należy zaznaczyć, że delegacje alumnów uczestniczyły ponadto w sympozjach organizowanych przez inne ośrodki myśli teologicznej w Polsce, odpowiadając w ten sposób na kierowane do nas zaproszenia.

Podsumowaniem i weryfikacją naukowych wysiłków studentów były sesje egzaminacyjne. Sesja zimowa trwała prawie trzy tygodnie, zaś letnia, z racji wizyty Ojca Świętego w Polsce była nieco dłuższa. Księża diakoni w dniu 27 kwietnia 1999 r. uczestniczyli w komisyjnym egzaminie magisterskim pod przewodnictwem ks. prof. dra hab. Tadeusza Łukaszuka, prodekaną Wydziału Teologicznego PAT w Krakowie. Warto tu przypomnieć, że od 1994 r. Wyższe Seminarium Duchowne w Rzeszowie posiada afiliację do PAT w Krakowie. W ramach umowy z PAT w Krakowie tytuły magistra teologii zdobyło w 1998 r. także trzech kapłanów pracujących w diecezji.

Warto wspomnieć, że w czerwcu 1999 r. miało miejsce kolokwium habilitacyjne ks. dra Stanisława Nabywańca, pracownika naukowego KUL i profesora Historii Kościoła w Seminarium w Rzeszowie. W roku akademickim 1998/99 czterech księży diecezji rzeszowskiej uzyskało tytuł doktora: ks. Piotr Steczkowski (Prawo kanoniczne – Uniwersytet Gregoriański w Rzymie), ks. Jacenty Mastej (Teologia fundamentalna – KUL), ks. Andrzej Motyka (Historia Kościoła – KUL), ks. Krzysztof Tyburowski (Patrologia – Instytut Patrystyczny *Augustinianum* w Rzymie), ks. Edward Rusin (ATK w Warszawie).

Niezbędnym elementem intelektualnej formacji alumnów jest Biblioteka WSD w Rzeszowie, która posiada obecnie ponad 35 tysięcy woluminów (z czego tylko kilkanaście tysięcy skatalogowanych). Większość zbioru pochodzi z darów z bibliotek prywatnych, oraz z bibliotek diecezji sąsiednich, a także przez bieżące nabywanie nowych wydawnictw książkowych i czasopism. Dużą pomocą dla Biblioteki jest już kilkuletnia współpraca z Komisją Rozwoju Kościoła w Grazu w Austrii. Dzięki tej pomocy Biblioteka seminaryjna jest systematycznie ubogacana obcojęzyczną literaturą filozoficzno-teologiczną (szczególnie encyklopedie, słowniki i komentarze biblijne). Biblioteka seminaryjna, w możliwym dla siebie zakresie, udostępnia swe zbiory środowisku akademickiemu Rzeszowa, a także sama korzysta z bibliotek innych uczelni Rzeszowa.

Ważne zaplecze naukowe WSD w Rzeszowie stanowią Zakłady Naukowe (biblijny, filozoficzny, teologiczny, historyczny) obejmujące łącznie ok. 5000 podręcznych pozycji książkowych. Biblioteka posiada 250 tytułów

czasopism, oraz aktualnie abonuje 90 tytułów czasopism naukowych, krajowych i zagranicznych.

Ważnym zapleczem dydaktycznym jest sieć komputerowa. Od czterech lat WSD Rzeszów uczestniczy w lokalnej sieci komputerowej uczelni Rzeszowa (RMSK). Dzięki temu posiada stały dostęp światłowodowy do Internetu. Seminarium posiada 33 adresy sprzętowe TCP/1p. i około 80 kont poczty elektronicznej. Dzięki wewnętrznej i zewnętrznej sieci komputerowej, WSD w Rzeszowie posiada szeroki dostęp do światowych zasobów sieciowych.

Owoce pracy naukowej środowiska WSD w Rzeszowie są publikacje. Na uwagę zasługuje regularnie wydawany rocznik *Resovia sacra – Studia Teologiczno – filozoficzne Diecezji Rzeszowskiej* (red. ks. dr hab. S. Nabywaniec). Wielu Profesorów WSD Rzeszów publikowało swe artykuły w urzędowym piśmie diecezji rzeszowskiej *Zwiastowanie*, a także w innych czasopismach naukowych.

Od początku istnienia WSD w Rzeszowie, staraniem kleryków wydawany jest kwartalnik *Znak Łaski*, gdzie oprócz bieżących informacji nt. życia seminarijnego, umieszczane są artykuły o tematyce teologicznej i filozoficznej.

Wydawnicza działalność o charakterze publikacji naukowych i popularno-naukowych była możliwa dzięki Poligrafii WSD w Rzeszowie, której dyrektorem jest ks. Piotr Mierzwa.

Działalność naukowa Profesorów WSD Rzeszów przejawiała się także w ich aktywnym udziale w życiu diecezji i uczelnianego środowiska rzeszowskiego. Prowadzili oni wykłady podczas kongregacji rejonowych księży i świeckich w ramach *formatio permanens*. Uczestniczyli ponadto w przygotowywaniu programów na antenie Diecezjalnego Radia VIA. Stałą formą działalności Księża Profesorów WSD w Rzeszowie są wykłady i ćwiczenia z etyki prowadzone na wyższych uczelniach Rzeszowa.

3. Formacja duszpasterska

W ramach formacji duszpasterskiej działały wśród alumnów liczne agendy, mające na celu pogłębienie ich duszpasterskich zainteresowań. Na szczególne uznanie należy praca koła misyjnego i charytatywnego. Ogromnie ważną rolę odegrali tutaj licznie odwiedzający nas goście.

10 października przybył do naszej wspólnoty ks. bp Jan Ozga z Kamerunu, który podziękował wspólnocie seminarijnej za ufundowanie stypendium

dla jednego z jego kleryków. 18 października, w ramach Tygodnia Misyjnego, w seminaryjnej wspólnotcie gościli obecni na urlopiech w Polsce misjonarze pochodzący z naszej diecezji. W styczniu odbyło się spotkanie z ks. bpem James Johnson z Halifax'u (Kanada), który opowiadając o braku kapłanów w jego diecezji zachęcał do podjęcia pracy w Kanadzie. W tygodniu modlitw w intencji misji, 7 stycznia, Seminarium gościło Siostry Misjonarki św. Piotra Klawera. Ciekawą inicjatywą była klerycka kolęda misyjna, kiedy to alumni z KKM śpiewali kolędy odwiedzając mieszkania, a zebrane pieniądze przeznaczono na cele misyjne (stypendium dla kleryka w Kamerunie). W styczniu gościliśmy ks. abpa Ignacego Jeża, biskupa – seniora diecezji koszalińskiej, który podzielił się swymi wspomnieniami z lat przeżytych w Dachau.

23 lutego przybył do naszej wspólnoty ks. bp Tadeusz Jakubowski z Chicago, który prosił kleryków, by zechcieli wyjechać do Chicago i po skończeniu Seminarium w Stanach Zjednoczonych pracować w archidiecezji Chicago. Warto zaznaczyć, że na apel Księdza Biskupa odpowiedziało czterech alumnów, którzy w sierpniu tego roku wyjechali do Chicago.

W maju gościliśmy ks. bpa Jerzego Mazura, Administratora Apostolskiego Syberii, który przybliżył klerykom warunki pracy na Syberii.

11 czerwca natomiast mieliśmy zaszczyt gościć ks. kard. Mirosława Vlk'a, Prymasa Czech.

Seminarium było także miejscem spotkania rzeszowskich kół charytatywnych (grudzień), władz samorządowych, kilkakrotnym miejscem spotkania z Przyjaciółmi Seminarium zorganizowanymi przez Stowarzyszenia Przyjaciół WSD. Warto tu wspomnieć także pielgrzymkę do Lichenia dla członków Stowarzyszenia, w której uczestniczyli niektórzy alumni wraz z ks. Stanisławem Mazurem. Gościliśmy również Księża Emerytów przy okazji opłatkowego spotkania. W niedzielę Dobrego Pasterza, 25 kwietnia 1999 r., Księża Przełożeni, diakoni i klerycy wyjechali do parafii dekanatów: Żmigród i Jasło - zachód.

4. Formacja kulturalna

Alumni chętnie uczestniczyli w imprezach kulturalnych organizowanych we własnym zakresie lub proponowanych przez rzeszowskie środowiska kulturalne. Kilkakrotnie byli gośćmi Teatru im. Wandy Siemaszkowej i Filharmonii Rzeszowskiej. Sami byli autorami kilku wieczornic, spotkań

i przedstawień. 19 listopada odbyła się promocja kolejnego numeru *Znaku Łaski*, podczas której miał miejsce autorski recital kl. Grzegorza Szczygła. W przeddzień 80 rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę w seminaryjnej auli odbyła się wieczornica przygotowana przez kleryków II roku. 10 grudnia Instytut Teologiczny w Rzeszowie zorganizował spotkanie w kościele Krzyża Świętego w Rzeszowie z racji Roku Mickiewiczowskiego. Podczas spotkania wykład okolicznościowy wygłosiła prof. Marta Polańska. W maju, w ramach zaliczeń z fonetyki pastoralnej, klerycy I roku przedstawili spektakl pt. *Żywe kamienie*, w reżyserii p. Jacka Lecznara, aktora Teatru im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie. Koordynowaniem życia kulturalnego w Seminarium zajmował się ks. prefekt Wacław Sopol.

Dobrze działały agendy sportowe. W trosce o zdrowie, klerycy uczestniczyli w zajęciach sportowych na salach gimnastycznych w Zwiężycy, w Technikum przy ul. Technicznej i na basenie. Nasza piłkarska drużyna rozegrała kilka meczów: 15. października na stadionie „Resovia” z drużyną WSD w Siedlcach. W dniach 30.04-3.05 odbył się V Finał Mistrzostw Polski Wyższych Seminariów Duchownych w Polsce w piłce nożnej w Sandomierzu. Drużyna naszego WSD zajęła III miejsce. Opiekunem drużyny piłkarskiej był ks. prefekt Andrzej Cypriś.

Niniejsze sprawozdanie odnotowuje jedynie ogólny zarys działalności Wyższego Seminarium Duchownego w Rzeszowie. Na działalność tę składa się bowiem wysiłek duchowy i intelektualny każdego z profesorów, kapłanów i świeckich oraz samych alumnów. Należy wyrazić Panu Bogu dziękczynienie, a ludziom wdzięczność za kolejny rok owocnej pracy tej dynamicznie rozwijającej się rzeszowskiej instytucji kościelnej.

Ks. Paweł Pietrusiak